



Tlačová správa

4.10.2021

Priestory Horehronského múzea budú patriť tajuplným bytostiam

Tajuplné bytosti alebo Kto po nociach chodí je názov nového zážitkového podujatia, ktoré bude v priestoroch Horehronského múzea v Brezne verejnosti prístupné od 30. októbra do 4. decembra. Na návštevníkov tu čakajú výnimočné figuríny so zvukovými efektmi, niektoré v životnej veľkosti, viažuce sa na horehronské poverové rozprávania.

Počuli ste už o tom, že na pravé poludnie sa nesmeli pracovať, ale na pár minút obmedziť prácu, najmä ak to bola práca na poli? O tom, že sa niekomu mohlo opakovane každú noc zle spať a ťažilo ho na prsiach? O tom, ako niekto blúdil nocou z nevysvetliteľných príčin sem a tam a nemohol nájsť cestu, ktorou išiel predtým i niekoľkokrát?

Poludnica, Runa, Mora či Svetlonos. To sú tajuplné bytosti, s ktorými sa stretávame v rozprávaniach a predstavách našich predkov. Práve poverové rozprávania, ktoré patria k najstarším prejavom ľudovej prózy, inšpirovali nové zážitkové podujatie Horehronského múzea v Brezne. Návštevníci tu nájdu celkovo trinásť figurín a izbu, na ktorej zariadenie použili viac ako 120 zbierkových predmetov z etnologického fondu múzea.

„Zámerom projektu je vytvoriť novú kultúrnu službu, ktorá bude spájať odbornú vzdelávaciu prednášku s inštaláciou ako zážitkovým miestom obyčajov. Na návštevníkov tu čakajú výtvarne stvárnené tajuplné postavy, o ktorých sa dozvedáme z horehronských poverových predstáv, v ktorých existenciu naši predkovia verili a s ktorými sa spájajú najrôznejšie rituály,“ približuje Peter Černek, vedúci oddelenia kultúry Úradu Banskobystrického samosprávneho kraja (BBSK).

Kraj podporil vznik nového zážitkového podujatia sumou 10 700 eur, sumou 7000 eur prispel z verejných zdrojov aj Fond na podporu umenia. Autorkou projektu je Denisa Čiefová a samotné postavy vznikli ako dielo autorského kolektívu, v ktorom sa pod výtvarné stvárnenie a realizáciu najväčších figurín podpísali Katarína Cáková a Barbora Rajčanová, autorom menších je Ladislav Vojtuš. Celé podujatie je poňaté interaktívne, na vytvorenie efektu, že figuríny rozprávajú, sú použité smerové reproduktory a na návštevníkov čakajú rozmanité úlohy.

„Pri vstupe privítajú návštevníkov plačky, ktorých obradný plač mal v minulosti dôležitú úlohu v rámci pohrebného obradu. V hlavnej časti sa návštevník oboznámi s predstavami o poverových bytostiach, posmrtnom živote a zvykosloví. Podujatie sa odohráva v interiéri imitujúcom tradičné bývanie, s náznakom kultového kútu, pece a postele,“ približuje autorka projektu Denisa Čiefová.

Návštevníci sa pútavou formou dozvedia, prečo sa maselnica priväzovala o nohu stola, čo značil kruh kriedou okolo postele, prečo boli na prahu položené cibuľa a cesnak, na čo slúžil rozsypaný mak, prekrížené metly či klince zatlčené do polena.

„Veľmi ma teší táto aktivita, ktorá približuje ľudové poverky a rituály, ktoré boli dôležitou súčasťou života našich predkov, súčasnému návštevníkovi pútať, interaktívne a moderne. Je dôležité si pripomínať našu minulosť a nachádzať prostriedky, pomocou ktorých dedičstvo našich predkov zachováme. Tiež je to dobrý príklad spolupráce medzi kultúrou a cestovným ruchom, o ktorú sa v našom kraji dlhodobo usilujeme,“ povedal predseda BBSK Ján Lunter.

Zážitková výstava bude verejnosti prístupná počas sobôt, od 30. októbra do 4. decembra. Vstupenky si budú môcť záujemcovia zakúpiť cez stránku [Krajskej organizácie cestovného ruchu Banskobystrický kraj turizmus](#). Počas týždňa sú termíny vyhradené pre školy.

Kontakt pre médiá:

Lenka Štepaneková
vedúca oddelenia komunikácie
lenka.stepanekova@bbsk.sk
0918 865 747